

Sygn. akt II Cz 460/14

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Grzesik

Sędziowie: SO Sławomir Krajewski (spr.)

SO Agnieszka Tarasiuk-Tkaczuk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 31 marca 2014 roku w S.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.

przeciwko dłużnikowi R. K.

o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 roku, sygn. akt VI Co 451/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 20 stycznia 2014 roku.

W uzasadnieniu wskazał, iż bankowy tytuł egzekucyjny nr (...)z dnia 20 stycznia 2014 roku nie spełnia warunków określonych w przepisach Prawa bankowego. Przesłanką niezbędną do uwzględnienia wniosku w niniejszej sprawie było bowiem stwierdzenie, iż wierzyciel wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w terminie oznaczonym w pisemnym oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji. W treści przedłożonego w sprawie bankowego tytułu egzekucyjnego wskazano zaś, iż dochodzone zobowiązania dłużnika wynikają z umowy o kartę kredytową (...)numer (...)z dnia 7 grudnia 2011 roku. Wnioskodawca przedłożył ww. umowę oraz oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji. W oparciu o przedłożone dokumenty, Sąd uznał, iż wierzyciel nie wykazał, że został zachowany termin do wystąpienia przez bank z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu określony w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji. Zgodnie bowiem z przedmiotowym oświadczeniem, bank mógł wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu najpóźniej z upływem 12 miesięcy od upływu terminu, na jaki udzielono kredytu. W pkt 1 umowy stwierdzono zaś, iż umowa zawarta jest na okres 1 roku i ulega automatycznemu przedłużeniu na kolejne okresy roczne, pod warunkiem prawidłowego wywiązywania się Klienta z umowy oraz ogólnych warunków kredytowania i udzielania gwarancji oraz wydawania i użytkowania (...)w (...) Banku (...) S.A.(ogólne warunki). Dalej podano iż Bank ma prawo do odmowy przedłużenia umowy na kolejny okres bez podania przyczyn. W przypadku odmowy przedłużenia umowy na kolejny okres, Bank powiadomi o tym klienta z co najmniej 30 dniowym wyprzedzeniem, co skutkuje brakiem możliwości korzystania z wydanych kart począwszy od dnia następującego po dniu wygaśnięcia umowy oraz nakłada na klienta obowiązek niezwłocznego zwrotu wydanych kart do oddziału banku i spłaty powstałego

zadłużenia z tytułu użytkowania kart najpóźniej w ostatnim dniu obowiązywania umowy, pod rygorem wszczęcia przez bank postępowania egzekucyjnego. Sąd Rejonowy stwierdził, iż wnioskodawca nie wykazał, iż umowa zawarta z dłużnikiem uległa przedłużeniu, a jeżeli tak to, czy na jeden kolejny okres, czy też kilka takich okresów. Mając zatem powyższe na uwadze Sąd uznał, iż ostateczny termin na wystąpienie przez bank z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przedłożonemu w sprawie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu minął z dniem 7 grudnia 2013 roku, tj. z upływem 12 miesięcy od końca okresu, na jaki udzielono kredytu. Bank zaś wystąpił do sądu z wnioskiem w dniu 7 lutego 2014 roku. Tym samym nie został zachowany termin do wystąpienia przez bank z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnikowi R. K. określony w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel, zaskarżając je w całości, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi pierwszej instancji:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 96 ust. 2 Prawa bankowego - poprzez niewłaściwe uznanie, że bankowy tytuł egzekucyjny przedłożony do wniosku z dnia 4 lutego 2014 roku nie spełnia wymogów określonych w tym przepisie;

- art. 97 ust. 1 i 2 Prawa bankowego - poprzez nieuzasadnioną odmowę nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, pomimo zaistnienia przesłanek prawem przewidzianych;

2) naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy:

-art. 233 kpc - poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, dotyczącej faktu nieudowodnienia przez wierzyciela, iż termin na wystąpienie z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, określony w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji dłużnika, nie został dochowany.

Wierzyciel podniósł, iż umowa o kartę kredytową została zawarta z dłużnikiem dnia 7 grudnia 2011 roku i zgodnie z regulaminem uległa automatycznemu przedłużeniu na kolejny okres roczny, tj. na okres od dnia 8 grudnia 2012 roku do dnia 7 grudnia 2013 roku, a z uwagi na niewywiązywanie się przez dłużnika, wbrew postanowieniom umowy, z zobowiązań wobec banku, wierzyciel dokonał wypowiedzenia umowy. Skarżący podkreślił, że wypowiedzenie umowy nastąpiło zgodnie z wiążącymi strony postanowieniami umowy, która w dacie sporządzenia wypowiedzenia, tj. w dniu 28 marca 2013 roku nadal obowiązywała. Zdaniem skarżącego z uwagi na fakt, że bank nie złożył R. K. oświadczenia o odmowie przedłużenia umowy, nie budzi wątpliwości fakt, iż sporządzone dnia 28 marca 2013 roku wypowiedzenie umowy o kartę kredytową zostało dokonane w sposób prawidłowy, zgodnie z postanowieniami umowy. Z tego też względu upływ rocznego terminu, w którym wierzyciel był uprawniony do złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu swój bieg rozpoczął dnia 13 maja 2013 roku. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu został złożony dnia 7 lutego 2014 roku, tj. przed upływem terminu wskazanego w oświadczeniu dłużnika o poddaniu się egzekucji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela okazało się niezasadne.

Ustosunkowując się do zażalenia w pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na zakres kognicji sądu w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. W związku z tym Sąd Okręgowy wskazuje, iż bankowy tytuł egzekucyjny stanowi daleko idące uproszczenie i uprzywilejowanie banku w stosunku do innego typu wierzycieli. Postępowanie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności ma charakter postępowania uproszczonego i formalnego, w którym sąd w zasadzie nie bada kwestii merytorycznych. Przepis

art. 786² § 1 kpc obliguje bowiem sąd do zbadania w tym postępowaniu czy dłużnik poddał się egzekucji, czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej, jak również czy dłużnik dokonał tej czynności bezpośrednio z bankiem, ewentualnie czy roszczenie wynika z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności. Wobec powyższego sąd bada czy wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego odbyło się zgodnie z przepisami art. 96-98 Prawa bankowego. W myśl art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia. W myśl ustępu 2 tego przepisu oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać kwotę zadłużenia, do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny, oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia. Przy tej regulacji wymaga zwrócić uwagę na stanowisko judykatury, w tym na wyrok Sądu Najwyższego z dnia (...)(...) zgodnie z którym przewidziane ustawie z 1997 r. - Prawo bankowe oświadczenie o poddaniu się egzekucji ma znaczenie przede wszystkim procesowe. Jego złożenie nie ma znaczenia dla istnienia wierzytelności z czynności bankowej, ani dla zidentyfikowania podmiotów, pomiędzy którymi ta wierzytelność istnieje, lecz jedynie umożliwia bankowi uruchomienie procedury zmierzającej do wyegzekwowania wierzytelności w sposób uproszczony, z pominięciem etapu postępowania rozpoznawczego. W uchwale z dnia (...) Sąd Najwyższy stwierdził, że w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji, złożonym na podstawie art. 97 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.), dłużnik może ustalić dopuszczalny termin wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego także przez określenie, że bieg tego terminu rozpocznie się od daty rozwiązania przez bank umowy, będącej podstawą wystawienia tytułu egzekucyjnego. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy wskazał też, iż ta postać terminu jest ściśle powiązana z warunkiem. Na gruncie przepisów regulujących postępowanie klauzulowe jest to dopuszczalne, na co wskazywał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 5 marca 1999 roku, I CKN 1069/98, odwołując się do konstrukcji art. 786 kpc. W myśl art. 786 § 1 kpc jeżeli wykonanie tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które udowodnić powinien wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Nie dotyczy to wypadku, gdy wykonanie jest uzależnione od równoczesnego świadczenia wzajemnego, chyba że świadczenie dłużnika polega na oświadczeniu woli. Z kolei z art. 786² § 2 kpc wynika, że jeżeli wykonanie bankowego tytułu egzekucyjnego jest uzależnione od zdarzenia, które powinien udowodnić wierzyciel, sąd nada klauzulę wykonalności po dostarczeniu dowodu tego zdarzenia w formie dokumentu (art. 786² § 2 kpc). Przepis ten nie określa rodzaju dokumentu, co oznacza że może być to zarówno dokument urzędowy (art. 244 § 1 kpc), jak i dokument prywatny (art. 245 kpc).

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Okręgowy wskazuje, iż z w rozpatrywanej sprawie wierzyciel powołał się na oświadczenie dłużnika R. K.z dnia 7 grudnia 2011 roku złożone na podstawie art. 97 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, które obejmuje roszczenia wynikające z umowy o kartę kredytową (...)nr (...)z dnia 7 grudnia 2011 roku - do kwoty 8000 zł. Z treści tego oświadczenia wynika, że bank może wystąpić o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności najpóźniej z upływem 12 miesięcy od upływu terminu, na jaki udzielono Kredytu. Zatem w oświadczeniu tym został ustalony dopuszczalny termin wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przez określenie, że jego bieg rozpocznie się od daty upływu terminu, na jaki udzielono kredytu. Oznacza to, że w oświadczeniu dłużnika została wprowadzona taka postać terminu, którą w przyjmowanej w doktrynie klasyfikacji rodzajów terminu należałoby zaliczyć do grupy charakteryzującej się tym, że nie jest pewne zarówno samo nadejście terminu, jak i chwila tego nadejścia, co oznacza że taka postać terminu została ściśle powiązana z warunkiem. Wobec tego przy badaniu przez sąd podstaw do nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności możliwe było skontrolowanie, czy rzeczywiście nastąpiło zdarzenie w postaci upływu terminu, na jaki udzielono kredytu, od którego będzie liczyć się termin 12 miesięczny do wystąpienia przez Bank o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Tymczasem w rozpatrywanej sprawie wierzyciel nie przedłożył stosownej dokumentacji, z której wynikałoby że upłynął termin, na jaki udzielono R. K.prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą E.R. K.kredytu, a w konsekwencji że termin do wystąpienia przez wierzyciela o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności w ogóle rozpoczął swój bieg. Skarżący w tym zakresie do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dołączył jedynie treść oświadczenia z dnia 28 marca 2013 roku, z którego wynika że wypowiedział R. K.umowę o kartę kredytową (...)w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą E.R. K.i stawia pozostałą do spłaty kwotę zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności z dnia 12 maja 2013 roku. Jednakże wnioskodawca nie wykazał, aby przedmiotowe oświadczenie było skuteczne w stosunku do R. K.. Wierzyciel nie wykazał również, aby skutecznie skorzystał z prawa do odmowy przedłużenia R. K.przedmiotowej umowy na kolejny okres bez podania przyczyn.

W tym stanie rzeczy wierzyciel nie wykazał zaistnienia warunku od którego uzależnione było wystąpienie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Zatem nie było podstaw do uwzględnienia wniosku wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności, a w konsekwencji nie było podstaw do wzruszenia zaskarżonego postanowienia.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc, w zw. z art. 397 § 2 kpc, w zw. z art. 13 § 2 kpc, orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)